

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 8ης Δεκεμβρίου 2020*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Ευρωπαϊκή εντολή έρευνας – Οδηγία 2014/41/ΕΕ – Άρθρο 1, παράγραφος 1 – Άρθρο 2, στοιχείο γ', σημεία i και ii – Έννοιες της “δικαστικής αρχής” και της “αρχής έκδοσης” – Ευρωπαϊκή εντολή έρευνας εκδοθείσα από εισαγγελία κράτους μέλους – Ανεξαρτησία έναντι της εκτελεστικής εξουσίας»

Στην υπόθεση C-584/19,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Landesgericht für Strafsachen Wien (πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο ποινικών υποθέσεων Βιέννης, Αυστρία) με απόφαση της 1ης Αυγούστου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Αυγούστου 2019, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης κατά των

A. κ.λπ.,

παρισταμένης της:

Staatsanwaltschaft Wien,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο, A. Prechal, M. Βηλαρά, E. Regan, L. Bay Larsen, N. Piçarra, A. Kumin και N. Wahl, προέδρους τμήματος, T. von Danwitz, C. Toader, K. Jürimäe (εισηγήτρια), S. Rossi, I. Jarukaitis και N. Jääskinen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις J. Schmoll, J. Herrnfeld και C. Leeb,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller και M. Hellmann,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Aguilera Ruiz,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman και H. S. Gijzen και τον J. Langer,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την S. Grünheid και τον R. Troosters,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Ιουλίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, και του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ 2014, L 130, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο αιτήσεως για την εκτέλεση, στην Αυστρία, ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινική υπόθεση, την οποία εξέδωσε η Staatsanwaltschaft Hamburg (εισαγγελία Αμβούργου, Γερμανία) σχετικά με τον Α. και άλλα άγνωστα πρόσωπα ως προς τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι πλαστογράφησαν τραπεζικές εντολές μεταφοράς χρημάτων.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 19, 21, 22, 34 και 39 της οδηγίας 2014/41 έχουν ως εξής:
 - «(2) Σύμφωνα με το άρθρο 82 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών, αρχή η οποία συστηματικώς χαρακτηρίζεται, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999 και εξής, ως ακρογωνιαίος λίθος της δικαστικής συνεργασίας επί ποινικών υποθέσεων στην Ένωση.
- [...]
- (5) Αφότου εκδόθηκαν οι αποφάσεις-πλαίσια [2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2003, L 196, σ. 45)] και [2008/978/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων προς λήψη αντικειμένων, εγγράφων και δεδομένων

για χρήση σε ποινικές διαδικασίες (ΕΕ 2008, L 350, σ. 72)], διαπιστώθηκε ότι το πλαίσιο για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων είναι υπερβολικά κατακερματισμένο και περίπλοκο. Απαιτείται συνεπώς νέα προσέγγιση.

- (6) Βάσει του προγράμματος της Στοκχόλμης, το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 10-11 Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε ότι θα πρέπει να δοθεί συνέχεια στη θέσπιση συνολικού συστήματος για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε υποθέσεις με διασυνοριακή διάσταση, βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι τα υπάρχοντα μέσα σε αυτόν τον τομέα συνιστούν ένα κατακερματισμένο καθεστώς και ότι απαιτείται νέα προσέγγιση, που θα βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, αλλά θα λαμβάνει επίσης υπόψη την ευελιξία του παραδοσιακού συστήματος της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε συνεπώς ένα συνεκτικό σύστημα που θα αντικαταστήσει όλα τα υπάρχοντα νομοθετήματα στον συγκεκριμένο τομέα, περιλαμβανομένης της απόφασης-πλαίσιου 2008/978/ΔΕΥ το οποίο θα καλύπτει κατά το δυνατόν όλα τα είδη αποδεικτικών στοιχείων και θα ορίζει προθεσμίες εκτέλεσης, θα περιορίζει δε όσο το δυνατόν περισσότερο τους λόγους άρνησης.
- (7) Η νέα αυτή προσέγγιση θα πρέπει να βασίζεται σε ένα και μοναδικό μέσο, το οποίο ονομάζεται Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας (ΕΕΕ). Η έκδοση μιας ΕΕΕ αποσκοπεί στην εκτέλεση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων ερευνητικών μέτρων στο κράτος εκτέλεσης [της ΕΕΕ] (“κράτος εκτέλεσης”) με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τη λήψη αποδεικτικών στοιχείων που βρίσκονται ήδη στην κατοχή της αρχής εκτέλεσης.
- (8) Η ΕΕΕ θα πρέπει να έχει οριζόντιο πεδίο εφαρμογής και επομένως θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα ερευνητικά μέτρα που στοχεύουν στη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων. Ωστόσο, η σύσταση κοινής ομάδας έρευνας και η συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο της απαιτούν συγκεκριμένους κανόνες που θα αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστής επεξεργασίας. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα υπάρχοντα μέσα θα πρέπει ως εκ τούτου να συνεχίσουν να ισχύουν για τέτοια ερευνητικά μέτρα.

[...]

- (10) Η ΕΕΕ θα πρέπει να επικεντρώνεται στο προς εκτέλεση ερευνητικό μέτρο. Η αρχή έκδοσης είναι η πλέον αρμόδια να αποφασίζει, βάσει των στοιχείων που διαθέτει όσον αφορά τις λεπτομέρειες της σχετικής έρευνας, ποιο ερευνητικό μέτρο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Ωστόσο η αρχή εκτέλεσης οφείλει, κατά το δυνατόν, να χρησιμοποιεί άλλου είδους ερευνητικό μέτρο αν το ζητούμενο δεν υφίσταται στο εθνικό της δίκαιο ή αν δεν θα ήταν διαθέσιμο σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση. Η διαθεσιμότητα θα πρέπει να αναφέρεται σε περιπτώσεις όπου το ζητούμενο ερευνητικό μέτρο υφίσταται μεν στο δίκαιο του κράτους εκτέλεσης αλλά είναι κατά νόμον διαθέσιμο μόνο σε ορισμένες καταστάσεις, π.χ. όταν το μέτρο μπορεί να εκτελεστεί για αδικήματα συγκεκριμένης βαρύτητας, κατά προσώπων για τα οποία υπάρχει ήδη ένας ορισμένος βαθμός υποψίας ή με τη συναίνεση αυτών. Η αρχή εκτέλεσης θα πρέπει επίσης να μπορεί να προσφύγει σε άλλο είδος ερευνητικού μέτρου αν αυτό δίνει το ίδιο αποτέλεσμα με το μέτρο της ΕΕΕ με τρόπο ενέχοντα μικρότερη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του εν λόγω προσώπου.

(11) Η ΕΕΕ θα πρέπει να επιλέγεται όταν η εκτέλεση ενός ερευνητικού μέτρου δείχνει αναλογική, ενδεδειγμένη και εφαρμόσιμη σε μια υπόθεση. Η αρχή έκδοσης θα πρέπει συνεπώς να επαληθεύσει εάν τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία είναι αναγκαία και αναλογικά για τους σκοπούς της διαδικασίας, εάν το επιλεχθέν ερευνητικό μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό για τη συλλογή των στοιχείων και κατά πόσον, μέσω της έκδοσης ΕΕΕ, κάποιο άλλο κράτος μέλος θα πρέπει να μετάσχει στη συλλογή των στοιχείων. Η ίδια εκτίμηση θα πρέπει να γίνει στη διαδικασία επικύρωσης, όταν δυνάμει της παρούσας οδηγίας απαιτείται η επικύρωση μιας ΕΕΕ. Η εκτέλεση της ΕΕΕ δεν θα πρέπει να απορρίπτεται για άλλους λόγους πέραν όσων αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Η αρχή εκτέλεσης όμως δικαιούται να επιλέξει ένα ερευνητικό μέτρο λιγότερο οχληρό από εκείνο που αναφέρεται στην ΕΕΕ αν δίνει ισοδύναμο αποτέλεσμα.

(12) Όταν εκδίδει ΕΕΕ, η αρχή έκδοσης δίνει ιδιαίτερη σημασία στην εξασφάλιση του πλήρους σεβασμού των δικαιωμάτων κατά το άρθρο 48 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»). Το τεκμήριο αθωότητας και το δικαίωμα της υπεράσπισης σε ποινική διαδικασία αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στο Χάρτη όσον αφορά τον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης. Οποιοσδήποτε περιορισμός των δικαιωμάτων αυτών από ερευνητικό μέτρο που διατάσσεται βάσει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις του άρθρου 52 του Χάρτη σε ό,τι αφορά την αναγκαιότητα, την αναλογικότητα και τους στόχους γενικού συμφέροντος που θα πρέπει να επιδιώκει, ιδίως την προστασία των δικαιωμάτων των άλλων.

[...]

(15) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται λαμβανομέν[ων] υπόψη [της οδηγίας 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία (ΕΕ 2010, L 280, σ. 1), της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ 2012, L 142, σ. 1), και της οδηγίας 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (ΕΕ 2013, L 294, σ. 1)], που αφορούν τα εκ της ποινικής δικονομίας δικαιώματα.

[...]

(19) Η δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ένωση βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και σε τεκμήριο συμμόρφωσης των άλλων κρατών μελών με το δίκαιο της Ένωσης και ιδίως με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Ωστόσο το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό. Συνεπώς, εάν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρηθεί ότι η εκτέλεση ερευνητικού μέτρου που περιέχεται στην ΕΕΕ θα είχε ως αποτέλεσμα την παραβίαση θεμελιώδους δικαιώματος του ενδιαφερομένου και ότι το κράτος μέλος εκτέλεσης θα παρέβαινε τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εκτέλεση της ΕΕΕ θα πρέπει να απορρίπτεται.

[...]

(21) Οι προθεσμίες χρειάζονται για να εξασφαλισθεί η ταχεία, αποτελεσματική και συνεπής συνεργασία των κρατών μελών σε ποινικές υποθέσεις. Η απόφαση σχετικά με την αναγνώριση ή την εκτέλεση, καθώς και η ίδια η εκτέλεση του ερευνητικού μέτρου, θα πρέπει να διεξάγονται με την ταχύτητα και την προτεραιότητα που θα δινόταν σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση. Θα πρέπει να τεθούν προθεσμίες που θα εξασφαλίζουν την έκδοση απόφασης ή την εκτέλεση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος ή την τήρηση των διαδικαστικών περιορισμών στο κράτος έκδοσης.

(22) Τα ένδικα μέσα που δύνανται να ασκηθούν κατά μιας ΕΕΕ θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ισοδύναμα με τα προβλεπόμενα σε εγχώρια υπόθεση κατά του εκάστοτε ερευνητικού μέτρου. Σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα άσκησης των ένδικων μέσων, μεταξύ άλλων ενημερώνοντας εγκαίρως κάθε ενδιαφερόμενο σχετικά με τις δυνατότητες και τους τρόπους αναζήτησης των ένδικων μέσων. Αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αντιρρήσεις σχετικά με ΕΕΕ στο κράτος εκτέλεσης οι οποίες αφορούν τους ουσιαστικούς λόγους έκδοσης της ΕΕΕ, οι πληροφορίες σχετικά με την αμφισβήτηση θα πρέπει να διαβιβάζονται στην αρχή έκδοσης και το ενδιαφερόμενο μέρος να ενημερώνεται.

[...]

(34) Η παρούσα οδηγία αφορά, ως εκ του πεδίου εφαρμογής της, προσωρινά μέτρα μόνο προς το σκοπό της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων. [...]

[...]

(39) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από το άρθρο 6 ΣΕΕ και από τον Χάρτη, ιδίως δε τον τίτλο VI, από το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη η Ένωση ή όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από τα συντάγματα των κρατών μελών, αναλόγως του εκάστοτε πεδίου εφαρμογής. [...]

4 Υπό τον τίτλο «Η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας και η υποχρέωση εκτέλεσής της», το άρθρο 1 της οδηγίας 2014/41 ορίζει τα εξής:

«1. Η Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας (ΕΕΕ) είναι δικαστική απόφαση την οποία εκδίδει ή επικυρώνει δικαστική αρχή κράτους μέλους (“κράτος έκδοσης”) με σκοπό την εκτέλεση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων ερευνητικών μέτρων σε άλλο κράτος μέλος (“κράτος εκτέλεσης”) για τη λήψη αποδεικτικών στοιχείων βάσει της παρούσας οδηγίας.

Η ΕΕΕ μπορεί επίσης να εκδίδεται για τη λήψη αποδεικτικών στοιχείων ευρισκομένων ήδη στην κατοχή των αρμόδιων αρχών του κράτους εκτέλεσης.

2. Τα κράτη μέλη εκτελούν όλες τις ΕΕΕ με βάση την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης και τηρουμένης της παρούσας οδηγίας.

3. Την έκδοση ΕΕΕ μπορεί να ζητήσει ύποπτος ή κατηγορούμενος (ή δικηγόρος εξ ονόματός του) στο πλαίσιο των δικαιωμάτων υπεράσπισης που προβλέπει το εθνικό δίκαιο και ποινική δικονομία.
4. Η παρούσα οδηγία δεν μεταβάλλει την υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και νομικών αρχών, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων υπεράσπισης των προσώπων τα οποία υπόκεινται σε ποινικές διαδικασίες, και δεν θίγει τις τυχόν υποχρεώσεις που βαρύνουν τις δικαστικές αρχές ως προς το θέμα αυτό.»
- 5 Το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», έχει ως εξής:
- «Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:
- [...]
- γ) “αρχή έκδοσης”:
- i) δικαστής, δικαστήριο, ανακριτής ή εισαγγελέας με αρμοδιότητα στη συγκεκριμένη υπόθεση, ή
 - ii) κάθε άλλη αρμόδια αρχή ορισθείσα από το κράτος έκδοσης η οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση ενεργεί ως ανακριτική αρχή σε ποινικές διαδικασίες, αρμόδια να διατάσσει τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Επιπλέον, προτού διαβιβαστεί στην αρχή εκτέλεσης, η ΕΕΕ επικυρώνεται, αφού εξεταστεί αν τηρεί τις προϋποθέσεις της παρούσας οδηγίας για την έκδοση ΕΕΕ, ιδίως αυτές του άρθρου 6 παράγραφος 1 αυτής, από δικαστή, δικαστήριο, ανακριτή ή εισαγγελέα στο κράτος έκδοσης. Αν η ΕΕΕ έχει επικυρωθεί από δικαστική αρχή, η αρχή αυτή μπορεί επίσης να θεωρηθεί αρχή έκδοσης για τους σκοπούς της διαβίβασης της ΕΕΕ·
- δ) “αρχή εκτέλεσης”: αρχή αρμόδια να αναγνωρίζει μια ΕΕΕ και να εξασφαλίζει την εκτέλεσή της σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και τις ισχύουσες διαδικασίες σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση. Οι εν λόγω διαδικασίες μπορεί να απαιτούν έγκριση δικαστηρίου στο κράτος εκτέλεσης όταν αυτό προβλέπεται από την εθνική του νομοθεσία.»
- 6 Το άρθρο 3 της ίδιας οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής της ΕΕΕ», προβλέπει τα ακόλουθα:
- «Η ΕΕΕ καλύπτει κάθε ερευνητικό μέτρο, εκτός από τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας και τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο κοινής ομάδας έρευνας [...].»
- 7 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2014/41, το οποίο φέρει τον τίτλο «Είδη διαδικασιών επιδεχομένων ΕΕΕ», ορίζει τα εξής:
- «Η ΕΕΕ μπορεί να εκδοθεί στις εξής διαδικασίες:
- α) ποινική διαδικασία που κινείται από δικαστική αρχή ή μπορεί να κινηθεί ενώπιόν της για ποινικό αδίκημα βάσει της νομοθεσίας του κράτους έκδοσης·
- [...]

γ) διαδικασία που κινούν δικαστικές αρχές όταν η διαδικασία αφορά πράξεις που τιμωρούνται βάσει της νομοθεσίας του κράτους έκδοσης ως παραβάσεις των κανόνων δικαίου και όταν η απόφαση της διοικητικής ή δικαστικής αρχής μπορεί να οδηγήσει σε δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει δικαιοδοσία σε ποινικές υποθέσεις· και

[...].».

8 Το άρθρο 6 της οδηγίας αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προϋποθέσεις έκδοσης και διαβίβασης ΕΕΕ», έχει ως εξής:

«1. Μια ΕΕΕ μπορεί να εκδίδεται μόνον όταν η αρχή έκδοσης κρίνει ότι πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) η έκδοση της ΕΕΕ είναι απαραίτητη και αναλογική για τους σκοπούς της διαδικασίας του άρθρου 4, λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων του υπόπτου ή κατηγορουμένου· και

β) το ή τα ερευνητικά μέτρα που προβλέπονται στην ΕΕΕ θα μπορούσαν να είχαν διαταχθεί υπό τις ίδιες προϋποθέσεις σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση.

2. Οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 αξιολογούνται σε κάθε υπόθεση από την αρχή έκδοσης.

3. Όταν μια αρχή εκτέλεσης έχει λόγους να πιστεύει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, μπορεί να συμβουλευθεί την αρχή έκδοσης σχετικά με τη σημασία της εκτέλεσης της ΕΕΕ. Μετά τη διαβούλευση αυτή η αρχή έκδοσης δύναται να ανακαλέσει την ΕΕΕ.»

9 Το άρθρο 9 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αναγνώριση και εκτέλεση», προβλέπει στις παραγράφους 1 έως 3 τα ακόλουθα:

«1. Η αρχή εκτέλεσης αναγνωρίζει άνευ ετέρου ΕΕΕ διαβιβασθείσα κατά την παρούσα οδηγία και μεριμνά για την εκτέλεσή της κατά τον ίδιο τρόπο και διαδικασία ως εάν επρόκειτο για ερευνητικό μέτρο διαταχθέν από αρχή του κράτους εκτέλεσης εκτός αν η αρχή αυτή αποφασίζει να επικαλεσθεί έναν εκ των λόγων μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης ή έναν εκ των λόγων αναβολής κατά την παρούσα οδηγία.

2. Η αρχή εκτέλεσης τηρεί τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες που έχει ορίσει ρητώς η αρχή έκδοσης, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στην παρούσα οδηγία και υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω διατυπώσεις και διαδικασίες δεν είναι αντίθετες προς τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του κράτους εκτέλεσης.

3. Όταν ΕΕΕ παραλαμβάνεται από αρχή εκτέλεσης και δεν έχει εκδοθεί ή επικυρωθεί από δικαστική αρχή, κατά το άρθρο 2 στοιχείο γ) η αρχή εκτέλεσης επιστρέφει την ΕΕΕ στο κράτος έκδοσης.»

10 Το άρθρο 10 της ίδιας οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προσφυγή σε εναλλακτικά ερευνητικά μέτρα», ορίζει στις παραγράφους 1, 3 και 4 τα εξής:

«1. Η αρχή εκτέλεσης χρησιμοποιεί κατά το δυνατόν ερευνητικό μέτρο άλλο από το προβλεπόμενο στην ΕΕΕ όταν:

- α) το ερευνητικό μέτρο που αναφέρεται στην ΕΕΕ δεν υφίσταται στη νομοθεσία του κράτους εκτέλεσης, ή
- β) το ερευνητικό μέτρο που αναφέρεται στην ΕΕΕ δεν θα ήταν διαθέσιμο σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση.

[...]

3. Η αρχή εκτέλεσης μπορεί επίσης να προσφεύγει σε ερευνητικό μέτρο διαφορετικό από αυτό που προβλέπεται στην ΕΕΕ όταν το ερευνητικό μέτρο που επιλέγει η αρχή εκτέλεσης θα έχει το ίδιο αποτέλεσμα με το ερευνητικό μέτρο που προβλέπεται στην ΕΕΕ με λιγότερο οχληρό τρόπο.

4. Όταν η αρχή εκτέλεσης αποφασίζει να αξιοποιήσει τη δυνατότητα που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 3, ενημερώνει πρώτα την αρχή έκδοσης, η οποία μπορεί να αποφασίσει να αποσύρει ή να συμπληρώσει την ΕΕΕ.»

11 Το άρθρο 11 της οδηγίας 2014/41, το οποίο φέρει τον τίτλο «Λόγοι μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης», απαριθμεί στην παράγραφο 1 τους λόγους μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης ευρωπαϊκής εντολής έρευνας στο κράτος εκτέλεσης. Μεταξύ των λόγων απαντά, στο σημείο στ' της διάταξης αυτής, η ύπαρξη «σοβαρών λόγων να θεωρηθεί ότι η εκτέλεση του ερευνητικού μέτρου που αναφέρεται στην ΕΕΕ θα ήταν ασύμβατη με τις υποχρεώσεις του κράτους μέλους εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 6 ΣΕΕ και τον Χάρτη».

12 Το άρθρο 14 της οδηγίας αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ένδικα μέσα», έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι για τα ερευνητικά μέτρα που προβλέπονται στην ΕΕΕ είναι διαθέσιμα ένδικα μέσα ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση.

2. Οι ουσιαστικοί λόγοι για την έκδοση της ΕΕΕ μπορούν να προσβληθούν μόνο με ένδικο μέσο ενώπιον του κράτους έκδοσης, με την επιφύλαξη των διασφαλίσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο κράτος εκτέλεσης.

3. Εφόσον δεν υπονομεύεται η ανάγκη διασφάλισης της εμπιστευτικότητας μιας έρευνας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 1, οι αρχές έκδοσης και εκτέλεσης λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα, ώστε να εξασφαλιστεί ότι παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες άσκησης των ένδικων μέσων βάσει του εθνικού δικαίου όταν προσήκει η εφαρμογή τους και σε χρόνο κατάλληλο ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική τους άσκηση.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα χρονικά όρια για την άσκηση ένδικου μέσου είναι ίδια με αυτά που προβλέπονται σε παρόμοιες εγχώριες υποθέσεις και εφαρμόζονται με τρόπο που εγγυάται τη δυνατότητα αποτελεσματικής άσκησης των εν λόγω ένδικων μέσων από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

5. Οι αρχές έκδοσης και εκτέλεσης ενημερώνουν η μία την άλλη σχετικά με τα ένδικα μέσα που ασκούνται κατά της έκδοσης ή της αναγνώρισης ή της εκτέλεσης μιας ΕΕΕ.
6. Νομική αμφισβήτηση δεν αναστέλλει την εκτέλεση του ερευνητικού μέτρου εκτός αν αυτό προβλέπεται σε παρόμοιες εγχώριες υποθέσεις.
7. Επιτυχής αμφισβήτηση της αναγνώρισης ή της εκτέλεσης μιας ΕΕΕ λαμβάνεται υπόψη από το κράτος έκδοσης σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο. Με την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε ποινικές διαδικασίες στο κράτος έκδοσης, κατά την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που συγκεντρώθηκαν δυνάμει μιας ΕΕΕ, γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα της υπεράσπισης και η νομιμότητα της διαδικασίας.»
- 13 Τα άρθρα 22 και 23 της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις σχετικά με την προσωρινή μεταγωγή κρατουμένων στο κράτος έκδοσης και στο κράτος εκτέλεσης, αντιστοίχως, με σκοπό την εκτέλεση ερευνητικού μέτρου.

Το εθνικό δίκαιο

Το γερμανικό δίκαιο

- 14 Το άρθρο 146 του Gerichtsverfassungsgesetz (νόμου περί οργανισμού των δικαστηρίων) ορίζει ότι οι υπάλληλοι της εισαγγελίας οφείλουν να συμμορφώνονται με τις υπηρεσιακές οδηγίες των προϊσταμένων τους.
- 15 Το άρθρο 147 του νόμου αυτού έχει ως εξής:

«Αρμόδιοι για την άσκηση εποπτείας και διευθυντικών καθηκόντων είναι:

1. ο ομοσπονδιακός Υπουργός Δικαιοσύνης και Προστασίας του Καταναλωτή, όσον αφορά τον ομοσπονδιακό γενικό εισαγγελέα και τους ομοσπονδιακούς εισαγγελείς·
2. η διοικητική αρχή του Land [ομόσπονδου κράτους] αρμόδια για τη δικαιοσύνη, όσον αφορά το σύνολο των υπαλλήλων της εισαγγελίας του οικείου Land·
3. ο προϊστάμενος της εισαγγελίας των ανώτερων περιφερειακών δικαστηρίων και των περιφερειακών πρωτοδικείων, όσον αφορά το σύνολο των υπαλλήλων της εισαγγελικής αρχής της περιφέρειας του οικείου δικαστηρίου.»

Το αυστριακό δίκαιο

- 16 Η οδηγία 2014/41 μεταφέρθηκε στην αυστριακή έννομη τάξη μέσω τροποποίησης του Bundesgesetz über die justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union (ομοσπονδιακού νόμου για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης), της 15ης Μαΐου 2018 (BGBl. I, 28/2018).
- 17 Το άρθρο 55, παράγραφος 3, του εν λόγω νόμου ορίζει τα ακόλουθα:

«Όταν, στο κράτος έκδοσης, η διαδικασία δεν έχει κινηθεί από δικαστική αρχή, εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας είναι δυνατή μόνον εάν υπάρχει δυνατότητα προσφυγής σε δικαστήριο

κατά της εντολής που εξέδωσε η αρχή έκδοσης και εφόσον υπάρχει σχετική έγκρισή της από δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 18 Η εισαγγελία του Αμβούργου κίνησε ποινική έρευνα σε βάρος του Α. και άλλων άγνωστων προσώπων για απάτη. Υπάρχουν υπόνοιες ότι τα άτομα αυτά τον Ιούλιο 2018, χρησιμοποιώντας δεδομένα τα οποία απέκτησαν παράνομα και με πρόθεση εξαπάτησης, πλαστογράφησαν δεκατρείς εντολές μεταφοράς χρημάτων, βάσει των οποίων μεταφέρθηκαν ή έπρεπε να έχουν μεταφερθεί 9 775,05 ευρώ σε τραπεζικό λογαριασμό που είχε ανοιχθεί στο όνομα του Α. σε αυστριακή τράπεζα.
- 19 Στο πλαίσιο της ανάκρισης για την υπόθεση αυτή, η εισαγγελία του Αμβούργου εξέδωσε, στις 15 Μαΐου 2019, ευρωπαϊκή εντολή έρευνας την οποία διαβίβασε στη Staatsanwaltschaft Wien (εισαγγελία Βιέννης, Αυστρία). Με την εντολή αυτή, η εισαγγελία του Αμβούργου ζητεί από την εισαγγελία Βιέννης να της διαβιβάσει αντίγραφα των δελτίων κίνησης του επίμαχου τραπεζικού λογαριασμού για το χρονικό διάστημα από την 1η Ιουνίου έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2018.
- 20 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, σύμφωνα με τον Strafprozessordnung (αυστριακό κώδικα ποινικής δικονομίας), μια τράπεζα μπορεί να υποχρεωθεί να διαβιβάσει δελτία κίνησης τραπεζικού λογαριασμού μόνο βάσει ερευνητικού μέτρου, το οποίο πρέπει να έχει διαταχθεί από την εισαγγελία κατόπιν δικαστικής έγκρισης. Επομένως, χωρίς σχετική δικαστική έγκριση, η αυστριακή εισαγγελία δεν μπορεί να διατάξει το εν λόγω ερευνητικό μέτρο.
- 21 Στις 31 Μαΐου 2019 η εισαγγελία Βιέννης ζήτησε από το Landesgericht für Strafsachen Wien (πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο ποινικών υποθέσεων Βιέννης, Αυστρία), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο στην υπό κρίση υπόθεση, να εγκρίνει το εν λόγω ερευνητικό μέτρο, προκειμένου να υποχρεωθεί η οικεία τράπεζα να κοινοποιήσει τα δελτία κίνησης λογαριασμού τα οποία αφορά η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας.
- 22 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η εισαγγελία του Αμβούργου, η οποία εξέδωσε την εντολή αυτή, συνιστά «δικαστική αρχή» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/41. Διερωτάται επίσης αν η εισαγγελία εμπίπτει στην έννοια της «αρχής έκδοσης», κατά το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, και ιδίως στην έννοια του «εισαγγελέα» που απαντά στο σημείο i της τελευταίας αυτής διάταξης, καθόσον, σύμφωνα με τα άρθρα 146 και 147 του ισχύοντος στη Γερμανία νόμου περί οργανισμού των δικαστηρίων, η εισαγγελία αυτή μπορεί να λαμβάνει οδηγίες –και επί συγκεκριμένων υποθέσεων– από τον Justizsenator von Hamburg (Υπουργό Δικαιοσύνης του Αμβούργου, Γερμανία).
- 23 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι από τον συνδυασμό του άρθρου 1, παράγραφος 1, και του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41 προκύπτει ότι, προκειμένου να μπορεί να εκτελεστεί, η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας πρέπει είτε να εκδίδεται από δικαστή, από δικαστήριο, από ανακριτή ή εισαγγελέα είτε να επικυρωθεί από κάποια από τις αρχές αυτές.
- 24 Το εν λόγω δικαστήριο τονίζει όμως ότι, μολονότι η οδηγία 2014/41 ορίζει ότι η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας είναι «δικαστική» απόφαση, εντούτοις η ίδια οδηγία προβλέπει ότι μια τέτοια απόφαση μπορεί να εκδοθεί ή να επικυρωθεί από εισαγγελέα, παρά το γεγονός ότι δεν πληρούν όλες οι εισαγγελίες των κρατών μελών το σύνολο των κριτηρίων τα οποία πρέπει να πληρούν οι δικαστές ή τα δικαστήρια, μεταξύ άλλων δε το κριτήριο της ανεξαρτησίας, το οποίο, σε εξωτερικό

επίπεδο, προϋποθέτει ότι το οικείο όργανο ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αυτονομία, χωρίς να υπόκειται σε ιεραρχική σχέση ή σχέση υπαγωγής έναντι οποιουδήποτε και χωρίς να λαμβάνει εντολές ή οδηγίες από τον οποιοδήποτε.

- 25 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το σκεπτικό των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau) (C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), και της 27ης Μαΐου 2019, PF (Γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας) (C-509/18, EU:C:2019:457), σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), τυγχάνει εφαρμογής και επί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας.
- 26 Ειδικότερα, η οδηγία 2014/41 και η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 στηρίζονται στις ίδιες αρχές της αμοιβαίας αναγνώρισης και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Χρησιμοποιούν τους όρους της «δικαστικής αρχής» και της «αρχής έκδοσης» υπό την ίδια έννοια και περιλαμβάνουν εξαντλητική απαρίθμηση των λόγων για τους οποίους το κράτος εκτέλεσης μπορεί να αρνηθεί να εκτελέσει, αντιστοίχως, ευρωπαϊκή εντολή έρευνας και ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.
- 27 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο τονίζει ότι, σε αντίθεση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584, η οδηγία 2014/41 απονέμει ρητώς την ιδιότητα της «αρχής έκδοσης» στους εισαγγελείς και τους επιτρέπει να εκδίδουν ή να επικυρώνουν ευρωπαϊκή εντολή έρευνας. Εκτιμά ότι η οδηγία αυτή θα μπορούσε επομένως να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν ασκεί συναφώς επιρροή το ζήτημα αν ένας εισαγγελέας είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο να υπόκειται σε οδηγίες παρεχόμενες ως προς συγκεκριμένη υπόθεση από την εκτελεστική εξουσία.
- 28 Το αιτούν δικαστήριο εκθέτει επιπλέον ότι η απαίτηση περί ανεξαρτησίας της αρχής έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης δικαιολογείται από τους σοβαρούς περιορισμούς των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου σε βάρος του οποίου εκδίδεται το ένταλμα, ήτοι τη στέρηση της ελευθερίας και τη μεταγωγή του σε άλλο κράτος μέλος. Κατά το εν λόγω δικαστήριο, ίδιας φύσεως περιορισμούς επιφέρει και η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας, η οποία καλύπτει όλα τα ερευνητικά μέτρα, περιλαμβανομένης της επιτόπιας έρευνας, της οπτικής ή ηχητικής παρακολούθησης ή της παρακολούθησης των τηλεπικοινωνιών.
- 29 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ακόμη ότι, αν κριθεί ότι η εισαγγελία του Αμβούργου συνιστά «δικαστική αρχή», κατά την έννοια της οδηγίας 2014/41 και του άρθρου 55, παράγραφος 3, του ομοσπονδιακού νόμου για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η επίμαχη στην κύρια δίκη ευρωπαϊκή εντολή έρευνας πρέπει να εκτελεστεί στην Αυστρία, δεδομένου ότι πληρούνται όλες οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που προβλέπει το εθνικό δίκαιο.
- 30 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Landesgericht für Strafsachen Wien (πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο ποινικών υποθέσεων Βιέννης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν οι όροι “δικαστική αρχή” του άρθρου 1, παράγραφος 1, της [οδηγίας 2014/41] και “εισαγγελέας” του άρθρου 2, στοιχείο γ’, σημείο i, της εν λόγω οδηγίας την έννοια ότι περιλαμβάνουν και τις εισαγγελικές αρχές κράτους μέλους οι οποίες, στο πλαίσιο διαδικασίας εκδόσεως ευρωπαϊκής εντολής έρευνας, είναι εκτεθειμένες στον κίνδυνο να υπόκεινται, άμεσα ή έμμεσα, σε εντολές ή οδηγίες σε συγκεκριμένη υπόθεση εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, όπως εκ μέρους του Υπουργού Δικαιοσύνης του Αμβούργου;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

- 31 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε επίσης από το Δικαστήριο να εκδικάσει την υπό κρίση υπόθεση με την ταχεία διαδικασία, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του.
- 32 Προς στήριξη του αιτήματός του εκθέτει, πρώτον, ότι υπάρχουν πολλές διαδικασίες έρευνας στο πλαίσιο των οποίων τίθεται το ίδιο ζήτημα με αυτό που ανέκυψε στην υπό κρίση προδικαστική παραπομπή και των οποίων σκοπός είναι να προσδιοριστεί αν πρέπει να εκτελεστούν οι εκδοθείσες από τις γερμανικές εισαγγελικές αρχές ευρωπαϊκές εντολές έρευνας. Επιπλέον, το ζήτημα αυτό είναι σημαντικό και για άλλα κράτη μέλη, όπως η Γερμανία, των οποίων οι εισαγγελικές αρχές είναι εκτεθειμένες στον κίνδυνο να υπόκεινται σε οδηγίες παρεχόμενες ως προς συγκεκριμένη υπόθεση από την εκτελεστική εξουσία. Δεύτερον, λόγω των περιορισμών που υφίστανται κατά τις διαδικασίες έρευνας θεμελιώδη δικαιώματα των καταζητούμενων προσώπων, τέτοιες διαδικασίες πρέπει, όπως προβλέπεται και από το αυστριακό δίκαιο, να περατώνονται το συντομότερο δυνατόν.
- 33 Όπως προκύπτει από το άρθρο 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος δικαστηρίου ή, σε εξαιρετική περίπτωση, αυτεπαγγέλτως, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί, όταν η φύση της υποθέσεως απαιτεί να αποφανθεί το Δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν, αφού ακούσει τον εισηγητή δικαστή και τον γενικό εισαγγελέα, να αποφασίσει την υπαγωγή της προδικαστικής παραπομπής σε ταχεία διαδικασία κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 34 Στις 6 Σεπτεμβρίου 2019 ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε, αφού άκουσε την εισηγήτρια δικαστή και τον γενικό εισαγγελέα, να απορρίψει το αίτημα του αιτούντος δικαστηρίου που μνημονεύεται στη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως.
- 35 Ειδικότερα, αφενός, το επιχείρημα με το οποίο προβάλλεται ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά εκτέλεση ευρωπαϊκής εντολής έρευνας και, ως εκ τούτου, απαιτεί ταχεία έκδοση αποφάσεως δεν αρκεί αυτό καθεαυτό για να δικαιολογήσει την υπαγωγή της υπό κρίση υποθέσεως στην ταχεία διαδικασία του άρθρου 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, δεδομένου ότι η διαδικασία αυτή αποτελεί δικονομικό μέσο για την αντιμετώπιση εξαιρετικά επείγουσας περίπτωσης (βλ., κατ' αναλογία, διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2018, Minister for Justice and Equality, C-508/18 και C-509/18, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:766, σκέψη 11 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 36 Αφετέρου, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ο μεγάλος αριθμός προσώπων ή νομικών καταστάσεων τα οποία ενδεχομένως αφορά η απόφαση που πρέπει να εκδώσει το αιτούν δικαστήριο μετά την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο δεν συνιστά αυτός καθεαυτόν εξαιρετική περίπτωση ικανή να δικαιολογήσει την υπαγωγή της υπόθεσης σε ταχεία διαδικασία. Το ίδιο ισχύει και ως προς μεγάλο αριθμό υποθέσεων που θα αναστέλλονταν ενδεχομένως εν αναμονή της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της προδικαστικής παραπομπής (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2018, Minister for Justice and Equality, C-508/18 και C-509/18, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:766, σκέψη 14 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 37 Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε πάντως την εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως κατά προτεραιότητα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 53, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 38 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν, κατ' ορθήν ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, και του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41, εμπίπτουν στις έννοιες της «δικαστικής αρχής» και της «αρχής έκδοσης», κατά τις διατάξεις αυτές, ο εισαγγελέας κράτους μέλους ή, γενικότερα, η εισαγγελία κράτους μέλους, ανεξαρτήτως της σχέσεως νομικής εξαρτήσεως που θα μπορούσε να υφίσταται μεταξύ του εισαγγελέα ή της εισαγγελίας και της εκτελεστικής εξουσίας του εν λόγω κράτους μέλους και ανεξαρτήτως του κινδύνου στον οποίο εκτίθεται ο εισαγγελέας ή η εισαγγελία να υπόκειται, άμεσα ή έμμεσα, σε εντολές ή οδηγίες παρεχόμενες ως προς συγκεκριμένη υπόθεση από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής έρευνας.
- 39 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι η ως άνω οδηγία έχει ως σκοπό, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις της 5 έως 8, να αντικαταστήσει το κατακερματισμένο και περίπλοκο πλαίσιο που υπήρχε σχετικά με τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις με διασυνοριακή διάσταση και να διευκολύνει και να επιταχύνει τη δικαστική συνεργασία, με τη θέσπιση ενός απλουστευμένου και αποτελεσματικότερου συστήματος στηριζόμενου σε ένα ενιαίο εργαλείο καλούμενο «ευρωπαϊκή εντολή έρευνας», προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του σκοπού τον οποίο έχει θέσει η Ένωση, να καταστεί δηλαδή αυτή ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης επί τη βάση του υψηλού βαθμού εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίσταται μεταξύ των κρατών μελών.
- 40 Συναφώς, προκύπτει μεταξύ άλλων από τις αιτιολογικές σκέψεις 2, 6 και 19 της εν λόγω οδηγίας ότι η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας αποτελεί εργαλείο το οποίο εντάσσεται στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και η οποία θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών. Η αρχή αυτή, η οποία αποτελεί τον «ακρογωνιαίο λίθο» της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, στηρίζεται με τη σειρά της στην αμοιβαία εμπιστοσύνη καθώς και στο μαχητό τεκμήριο ότι τα λοιπά κράτη μέλη τηρούν το δίκαιο της Ένωσης και, ιδίως, τα θεμελιώδη δικαιώματα.
- 41 Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/41 ορίζει την ευρωπαϊκή εντολή έρευνας ως δικαστική απόφαση την οποία εκδίδει ή επικυρώνει δικαστική αρχή κράτους μέλους με σκοπό την εκτέλεση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων ερευνητικών μέτρων σε άλλο κράτος μέλος για τη λήψη αποδεικτικών στοιχείων βάσει της οδηγίας αυτής, περιλαμβανομένων εκείνων που έχουν στη διάθεσή τους οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους αυτού.
- 42 Το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41 ορίζει τι νοείται, για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας, ως «αρχή έκδοσης», διευκρινίζοντας, στο σημείο ii της ίδιας διάταξης, ότι, όταν μια ευρωπαϊκή εντολή έρευνας εκδίδεται από αρμόδια αρχή του κράτους μέλους έκδοσης διαφορετική από εκείνες τις οποίες αναφέρει το σημείο i, η εντολή αυτή πρέπει να επικυρωθεί από «δικαστική αρχή» πριν διαβιβαστεί στην αρχή εκτέλεσης.
- 43 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/41, τα κράτη μέλη εκτελούν όλες τις ευρωπαϊκές εντολές έρευνας με βάση την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης και τηρουμένης της οδηγίας αυτής.
- 44 Συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/41, η αρχή εκτέλεσης αναγνωρίζει άνευ ετέρου ευρωπαϊκή εντολή έρευνας και μεριμνά ώστε αυτή να εκτελεστεί κατά τον ίδιο τρόπο και διαδικασία ως εάν επρόκειτο για ερευνητικό μέτρο διαταχθέν από αρχή του

- κράτους εκτέλεσης. Εντούτοις, βάσει της ίδιας διάταξης, η αρχή αυτή μπορεί να αποφασίσει να μην εκτελέσει ευρωπαϊκή εντολή έρευνας επικαλούμενη έναν από τους λόγους μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης ή έναν από τους λόγους αναβολής που προβλέπει η οδηγία.
- 45 Επιπλέον, το άρθρο 9, παράγραφος 3, της οδηγίας 2014/41 προβλέπει ότι, όταν αρχή εκτέλεσης λαμβάνει ευρωπαϊκή εντολή έρευνας που δεν έχει εκδοθεί ή επικυρωθεί από δικαστική αρχή κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, η αρχή εκτέλεσης επιστρέφει την ευρωπαϊκή εντολή έρευνας στο κράτος έκδοσης.
- 46 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει, αφενός, ότι μια ευρωπαϊκή εντολή έρευνας μπορεί να εκτελεστεί μόνον αν η αρχή που την εξέδωσε είναι «αρχή έκδοσης», κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της εν λόγω οδηγίας, και, αφετέρου, ότι, όταν μια τέτοια εντολή εκδίδεται από αρχή έκδοσης άλλη από εκείνες τις οποίες αναφέρει το σημείο i της ίδιας διάταξης, αυτή πρέπει να επικυρωθεί από «δικαστική αρχή» πριν διαβιβαστεί προς εκτέλεση σε άλλο κράτος μέλος.
- 47 Εν προκειμένω, το υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα αφορά, κατ' ουσίαν, το ζήτημα αν εισαγγελέας κράτους μέλους ή, γενικότερα, εισαγγελία κράτους μέλους εμπίπτει στις έννοιες της «δικαστικής αρχής» και της «αρχής έκδοσης» κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, και το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41, ακόμη και αν τελεί σε σχέση νομικής εξαρτήσεως έναντι της εκτελεστικής εξουσίας του εν λόγω κράτους μέλους και εκτίθεται, ως εκ τούτου, στον κίνδυνο να υπόκειται, άμεσα ή έμμεσα, σε εντολές ή οδηγίες παρεχόμενες ως προς συγκεκριμένη υπόθεση από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής έρευνας.
- 48 Το ερώτημα αυτό τίθεται στο μέτρο που, όπως προκύπτει από τη σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής, στο πλαίσιο της οδηγίας 2014/41, της νομολογίας που διαμορφώθηκε βάσει των αποφάσεων της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau) (C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, σκέψη 90), και της 27ης Μαΐου 2019, PF (Γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας) (C-509/18, EU:C:2019:457, σκέψη 57), στις οποίες το Δικαστήριο ερμήνευσε τον όρο «δικαστική αρχή έκδοσης» που απαντά στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαϊσίου 2002/584 υπό την έννοια ότι, στο πλαίσιο λήψης απόφασης σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ο όρος αυτός δεν περιλαμβάνει τις εισαγγελίες κράτους μέλους οι οποίες είναι εκτεθειμένες σε έναν τέτοιο κίνδυνο.
- 49 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να ερμηνευθεί διάταξη του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος [απόφαση της 3ης Μαρτίου 2020, X (Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως – διττό αξιόποινο), C-717/18, EU:C:2020:142, σκέψη 21 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 50 Όσον αφορά, πρώτον, το γράμμα των διατάξεων για τις οποίες γίνεται λόγος στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, επισημαίνεται ότι, σε αντίθεση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584, ιδίως δε με το άρθρο της 6, παράγραφος 1, που αναφέρεται στην έννοια της «δικαστικής αρχής έκδοσης» χωρίς να διευκρινίζει τις αρχές που εμπίπτουν στην έννοια αυτή, το άρθρο 2, στοιχείο γ', σημείο i, της οδηγίας 2014/41 προβλέπει ρητώς ότι ο εισαγγελέας περιλαμβάνεται στις αρχές οι οποίες, όπως ο δικαστής, το δικαστήριο ή ο ανακριτής, νοούνται ως «αρχή έκδοσης».

- 51 Η τελευταία αυτή διάταξη εξαρτά τον χαρακτηρισμό μιας αρχής ως «αρχής έκδοσης» από την προϋπόθεση και μόνο να έχουν αρμοδιότητα στη συγκεκριμένη υπόθεση το δικαστήριο και τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα δικαστή, ανακριτή ή εισαγγελέα.
- 52 Επομένως, αφ' ης στιγμής ο εισαγγελέας κράτους μέλους ή, γενικότερα, η εισαγγελία του κράτους μέλους αυτού έχει αρμοδιότητα, βάσει του εθνικού δικαίου, να διατάξει ερευνητικά μέτρα προς συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε δεδομένη υπόθεση, εμπίπτει στην έννοια της «αρχής έκδοσης» του άρθρου 2, στοιχείο γ', σημείο i, της οδηγίας 2014/41.
- 53 Προκύπτει επίσης από το γράμμα του άρθρου 2, στοιχείο γ', σημείο ii, της οδηγίας αυτής ότι ο εισαγγελέας περιλαμβάνεται στις «δικαστικές αρχές» που έχουν την εξουσία να επικυρώσουν μια ευρωπαϊκή εντολή έρευνας, πριν από τη διαβίβασή της στην αρχή εκτέλεσης, όταν η εντολή αυτή έχει εκδοθεί από αρχή έκδοσης άλλη από τις αρχές τις οποίες αναφέρει το σημείο i της εν λόγω διάταξης.
- 54 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ούτε το σημείο i ούτε το σημείο ii του εν λόγω άρθρου 2, στοιχείο γ', εξαρτούν τον χαρακτηρισμό του εισαγγελέα ως «αρχής έκδοσης» ή ως «δικαστικής αρχής», για τους σκοπούς της οδηγίας 2014/41, από την απουσία σχέσεως νομικής εξαρτήσεως του έναντι της εκτελεστικής εξουσίας του κράτους μέλους στο οποίο ασκεί τα καθήκοντά του.
- 55 Από τον συνδυασμό του άρθρου 1, παράγραφος 1, και του άρθρου 2, στοιχείο γ', σημεία i και ii, της οδηγίας 2014/41 προκύπτει επίσης ότι η έκδοση ή η επικύρωση ευρωπαϊκής εντολής έρευνας από εισαγγελέα προσδίδει στην εντολή αυτή τον χαρακτήρα δικαστικής αποφάσεως.
- 56 Όσον αφορά, δεύτερον, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται οι εν λόγω διατάξεις, επισημαίνεται, κατά πρώτον, ότι η έκδοση ή η επικύρωση ευρωπαϊκής εντολής έρευνας υπόκειται, βάσει της οδηγίας 2014/41, σε διαδικασία και σε εγγυήσεις διαφορετικές από εκείνες που διέπουν την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Η οδηγία αυτή προβλέπει ειδικές διατάξεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η έκδοση ή η επικύρωση μιας ευρωπαϊκής εντολής έρευνας από εισαγγελέα κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της εν λόγω οδηγίας συνοδεύεται από εγγυήσεις που προσιδιάζουν στην έκδοση δικαστικών αποφάσεων, ιδίως δε από εκείνες που αφορούν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αυτές αφορούν και, μεταξύ άλλων, του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.
- 57 Κατ' αρχάς, βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/41, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο γ', και την αιτιολογική σκέψη 11 της οδηγίας αυτής, η εν λόγω έκδοση ή επικύρωση εξαρτάται από τη διττή προϋπόθεση, αφενός, να είναι αναγκαία και ανάλογη προς τους σκοπούς που επιδιώκουν οι σχετικές διαδικασίες, μεταξύ άλλων οι ποινικές, τις οποίες αναφέρει το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας, λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων του υπόπτου ή του κατηγορουμένου, και, αφετέρου, το ερευνητικό μέτρο ή τα ερευνητικά μέτρα τα οποία αφορά η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας να μπορούν να είχαν διαταχθεί υπό τους ίδιους όρους στο πλαίσιο αντίστοιχης εθνικής διαδικασίας.
- 58 Επομένως, κατά την έκδοση ή κατά την επικύρωση ευρωπαϊκής εντολής έρευνας, ένας εισαγγελέας κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41 οφείλει να μεριμνά για την τήρηση των εθνικών δικονομικών εγγυήσεων, οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες προς τις οδηγίες που μνημονεύονται στην αιτιολογική σκέψη 15 της οδηγίας αυτής και αφορούν τα εκ της ποινικής δικονομίας δικαιώματα.

- 59 Ομοίως, όπως υπενθυμίζεται επίσης στις αιτιολογικές σκέψεις 12 και 39 της εν λόγω οδηγίας, οφείλει να μεριμνά για τον σεβασμό των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη, ιδίως δε για τον σεβασμό του δικαιώματος στο τεκμήριο αθωότητας και των δικαιωμάτων άμυνας που προβλέπονται στο άρθρο 48 του Χάρτη. Επιπλέον, κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων αυτών μέσω ερευνητικού μέτρου που διατάσσεται κατά τα οριζόμενα στην ίδια οδηγία πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, πράγμα που προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ότι ο επίμαχος περιορισμός είναι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, αναγκαίος και εξυπηρετεί πράγματι σκοπό γενικού συμφέροντος τον οποίον αναγνωρίζει η Ένωση ή την ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.
- 60 Εν συνεχεία, το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/41, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής της σκέψης 22, προβλέπει γενική υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι για τα ερευνητικά μέτρα που προσδιορίζονται στην ευρωπαϊκή εντολή έρευνας είναι διαθέσιμα ένδικα μέσα τουλάχιστον ισοδύναμα με εκείνα που προβλέπονται στο πλαίσιο αντίστοιχης εθνικής διαδικασίας.
- 61 Κατά το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής, η αρχή έκδοσης οφείλει να μεριμνά ώστε τα πρόσωπα τα οποία αφορά μια τέτοια εντολή να έχουν επαρκή πληροφόρηση ως προς τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο ένδικα μέσα κατά της αποφάσεως αυτής και των προθεσμιών για την προσβολή της, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματός τους να την προσβάλουν.
- 62 Τέλος, κατά το άρθρο 14, παράγραφος 7, της εν λόγω οδηγίας, το κράτος έκδοσης υποχρεούται να λάβει υπόψη επιτυχή αμφισβήτηση της αναγνώρισης ή της εκτέλεσης μιας ευρωπαϊκής εντολής έρευνας που συντελείται κατά το εθνικό του δίκαιο. Επομένως, υπό την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας στο κράτος έκδοσης, κατά την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που συγκεντρώθηκαν δυνάμει μιας ευρωπαϊκής εντολής έρευνας, γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα της υπεράσπισης και η νομιμότητα της διαδικασίας.
- 63 Από τις διατάξεις της οδηγίας 2014/41 που μνημονεύονται στις σκέψεις 57 έως 62 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι εισαγγελέας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, ο οποίος εκδίδει ή επικυρώνει ευρωπαϊκή εντολή έρευνας οφείλει να λαμβάνει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και τα θεμελιώδη δικαιώματα του προσώπου το οποίο αυτή αφορά, μεταξύ άλλων εκείνα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη, και οφείλει επίσης να λαμβάνει υπόψη ότι κατά της αποφάσεώς του πρέπει να μπορούν να ασκηθούν αποτελεσματικά ένδικα μέσα τουλάχιστον ισοδύναμα με εκείνα που παρέχονται στο πλαίσιο αντίστοιχης εθνικής διαδικασίας.
- 64 Κατά δεύτερον, μολονότι η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας αποτελεί, βεβαίως, μέσο στηριζόμενο στις αρχές της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αναγνώρισης, του οποίου η εκτέλεση αποτελεί τον κανόνα και η άρνηση εκτέλεσης νοείται ως εξαίρεση η οποία πρέπει να ερμηνεύεται στενά [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau), C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], οι διατάξεις της οδηγίας 2014/41 διασφαλίζουν πάντως ότι η αρχή εκτέλεσης και, γενικότερα, το κράτος εκτέλεσης μεριμνούν για την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας καθώς και για τα δικονομικά και τα θεμελιώδη δικαιώματα του προσώπου το οποίο αφορά η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας.

- 65 Κατ' αρχάς, από το άρθρο 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2014/41 προκύπτει ότι η διαδικασία εκτέλεσης μιας ευρωπαϊκής εντολής έρευνας μπορεί να απαιτεί έγκριση από δικαστήριο στο κράτος εκτέλεσης, όταν αυτό προβλέπεται από το εθνικό του δίκαιο. Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, τέτοια είναι η περίπτωση του αυστριακού δικαίου, το οποίο εξαρτά την εκτέλεση ορισμένων ερευνητικών μέτρων, όπως της αίτησης παροχής πληροφοριών σχετικά με τραπεζικό λογαριασμό, από έγκριση παρεχόμενη από δικαστήριο.
- 66 Εν συνεχεία, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 2014/41, όταν η αρχή εκτέλεσης έχει λόγους να πιστεύει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μεταξύ άλλων η προϋπόθεση περί αναγκαιότητας και αναλογικότητας του ερευνητικού μέτρου σε σχέση με τους σκοπούς των διαδικασιών για τις οποίες ζητείται, λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αυτό αφορά, μπορεί να συμβουλευθεί την αρχή έκδοσης σχετικά με τη σημασία της εκτέλεσης της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει, ενδεχομένως, σε ανάκληση της εντολής από την αρχή έκδοσης.
- 67 Δυνάμει του άρθρου 10 της εν λόγω οδηγίας, η αρχή εκτέλεσης μπορεί επίσης να καταφύγει σε ερευνητικό μέτρο άλλο από εκείνο που αναφέρεται στην ευρωπαϊκή εντολή έρευνας. Η δυνατότητα αυτή υφίσταται ιδίως όταν, όπως προκύπτει από την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 10 της οδηγίας, η αρχή εκτέλεσης εκτιμά ότι το άλλο αυτό ερευνητικό μέτρο επιτυγχάνει το ίδιο αποτέλεσμα με το μέτρο που αναφέρεται στην ευρωπαϊκή εντολή έρευνας, κατά τρόπο που συνεπάγεται λιγότερο επαχθή περιορισμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αυτή αφορά.
- 68 Τέλος, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της οδηγίας 2014/41, η αναγνώριση ή η εκτέλεση μιας ευρωπαϊκής εντολής έρευνας μπορεί να απορριφθεί στο κράτος εκτέλεσης όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρηθεί ότι η εκτέλεση του ερευνητικού μέτρου που αναφέρεται στην ευρωπαϊκή εντολή έρευνας θα ήταν ασύμβατη με τις υποχρεώσεις που το κράτος μέλος εκτέλεσης υπέχει από το άρθρο 6 ΣΕΕ και τον Χάρτη.
- 69 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 57 έως 68 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 1, παράγραφος 1, και το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41 εντάσσονται σε κανονιστικό πλαίσιο το οποίο περιλαμβάνει σύνολο εγγυήσεων τόσο κατά το στάδιο της έκδοσης ή της επικύρωσης όσο και κατά την εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αυτή αφορά.
- 70 Όσον αφορά, τρίτον, τον σκοπό της οδηγίας 2014/41, η οδηγία αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 39 και 40 της παρούσας αποφάσεως, μιας απλοποιημένης και αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, εξασφαλίζοντας την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων που λαμβάνουν οι δικαστικές αρχές των κρατών μελών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις με διασυνοριακή διάσταση.
- 71 Όπως τονίζεται στην αιτιολογική σκέψη 34 της οδηγίας 2014/41, η εν λόγω οδηγία προβλέπει απλώς προσωρινά μέτρα με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων. Επιπλέον, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 3, της οδηγίας, την έκδοση ευρωπαϊκής εντολής έρευνας μπορεί να ζητήσει ύποπτος ή κατηγορούμενος ή δικηγόρος εξ ονόματός του υπόπτου ή του κατηγορουμένου. Όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 71 των προτάσεων του, ένα τέτοιο μέτρο μπορεί να διαταχθεί προς το συμφέρον του προσώπου το οποίο αυτό αφορά.

- 72 Πρέπει, επίσης, να τονιστεί ότι η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας την οποία ρυθμίζει η οδηγία 2014/41 επιδιώκει, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, σκοπό διαφορετικό από το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο ρυθμίζεται από την απόφαση-πλαίσιο 2002/584. Ειδικότερα, ενώ το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αφορά, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, τη σύλληψη και την παράδοση προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας, η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας αποσκοπεί, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/41, στην εκτέλεση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων ερευνητικών μέτρων προκειμένου να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία.
- 73 Βεβαίως, όπως προκύπτει από τα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 2014/41, μια ευρωπαϊκή εντολή έρευνας μπορεί να καλύπτει, κατ' αρχήν, κάθε ερευνητικό μέτρο για τους σκοπούς, μεταξύ άλλων, ποινικής διαδικασίας. Ορισμένα από τα μέτρα αυτά όμως μπορούν να είναι παρεμβατικά, καθόσον θίγουν, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή ή το δικαίωμα ιδιοκτησίας του προσώπου το οποίο αφορούν. Εντούτοις, όπως υποστήριξαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην της ειδικής περίπτωσης της προσωρινής μεταγωγής κρατούμενων προς εκτέλεση ερευνητικού μέτρου –ως προς την οποία προβλέπονται ειδικές εγγυήσεις στα άρθρα 22 και 23 της οδηγίας 2014/41–, η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας, σε αντίθεση με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, δεν θίγει το κατοχυρούμενο στο άρθρο 6 του Χάρτη δικαίωμα στην ελευθερία του προσώπου το οποίο αυτή αφορά.
- 74 Λαμβανομένων υπόψη των διαφορών γραμματικής, συστηματικής και τελολογικής φύσεως που επισημάνθηκαν στις προηγηθείσες σκέψεις μεταξύ της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 και της οδηγίας 2014/41, η ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 στην οποία προέβη το Δικαστήριο με τις αποφάσεις της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau) (C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), και της 27ης Μαΐου 2019, PF (Γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας) (C-509/18, EU:C:2019:457), κατά την οποία η έννοια της «δικαστικής αρχής έκδοσης» της διάταξης αυτής δεν περιλαμβάνει τις εισαγγελίες κράτους μέλους οι οποίες είναι εκτεθειμένες στον κίνδυνο να υπόκεινται σε οδηγίες παρεχόμενες ως προς συγκεκριμένη υπόθεση από την εκτελεστική εξουσία, δεν δύναται να τύχει εφαρμογής στο πλαίσιο της οδηγίας 2014/41.
- 75 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, κατ' ορθήν ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, και του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41, εμπίπτουν στις έννοιες της «δικαστικής αρχής» και της «αρχής έκδοσης», κατά τις διατάξεις αυτές, ο εισαγγελέας κράτους μέλους ή, γενικότερα, η εισαγγελία κράτους μέλους, ανεξαρτήτως της σχέσεως νομικής εξαρτήσεως που θα μπορούσε να υφίσταται μεταξύ του εισαγγελέα ή της εισαγγελίας και της εκτελεστικής εξουσίας του εν λόγω κράτους μέλους και ανεξαρτήτως του κινδύνου στον οποίο εκτίθεται ο εισαγγελέας ή η εισαγγελία να υπόκειται, άμεσα ή έμμεσα, σε εντολές ή οδηγίες παρεχόμενες ως προς συγκεκριμένη υπόθεση από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής έρευνας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 76 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπυτος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Κατ' ορθήν ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, και του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις, εμπίπτουν στις έννοιες της «δικαστικής αρχής» και της «αρχής έκδοσης», κατά τις διατάξεις αυτές, ο εισαγγελέας κράτους μέλους ή, γενικότερα, η εισαγγελία κράτους μέλους, ανεξαρτήτως της σχέσεως νομικής εξαρτήσεως που θα μπορούσε να υφίσταται μεταξύ του εισαγγελέα ή της εισαγγελίας και της εκτελεστικής εξουσίας του εν λόγω κράτους μέλους και ανεξαρτήτως του κινδύνου στον οποίο εκτίθεται ο εισαγγελέας ή η εισαγγελία να υπόκειται, άμεσα ή έμμεσα, σε εντολές ή οδηγίες παρεχόμενες ως προς συγκεκριμένη υπόθεση από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής έρευνας.

(υπογραφές)